

DANE I BADANIA
Badanie ankietowe
Ocena stanu
i warunków rozwoju
przedsiębiorczości

POLSKO-SZWAJCARSKI
Program Rozwoju Miast

DANE I BADANIA

Badanie ankietowe Ocena stanu i warunków rozwoju przedsiębiorczości

Opracowanie:

Andrzej Sobczyk

styczeń 2024

Nota metodologiczna

Wstęp

Jednym z głównych problemów i wyzwań w kontekście rozwoju miast jest słabszy wzrost gospodarczy/przedsiębiorczości lokalnej. Zakres tematyczny realizowanych projektów powinien być wieloaspektowy i zintegrowany. Zaleca się więc uwzględnienie działań z wielu powiązanych ze sobą dziedzin tak, aby uzyskać efekt synergii o zwiększonym wpływie na rozwój lokalny danego miasta. W projekcie należy się odnieść oprócz wymiaru środowiskowego i społecznego, również do wymiaru gospodarczego np.: wspieranie przedsiębiorczości i lokalnej gospodarki, wspieranie innowacyjności lokalnych przedsiębiorców, wzmocnienie lokalnego rynku pracy, szczególnie pod kątem osób wchodzących/ adaptujących się do rynku pracy, powiązanie systemu edukacji z potrzebami lokalnego rynku pracy, etc. Do diagnozy problemów i potencjałów rozwojowych zaleca się wykorzystanie narzędzi opracowanych przez Związek Miast Polskich. Proponowanym narzędziem jest badanie ilościowe w postaci wywiadu kwestionariuszowego umożliwiające ustalenie, jak często rozmaite opinie i fakty występują w danej zbiorowości. Ponadto umożliwia zbadanie czynników wpływających na proces decyzyjny badanych w rozmaitych kwestiach.

Celem badania jest uzupełnienie diagnostyki miasta w zakresie przedsiębiorczości o ocenę ze strony przedsiębiorców (dlaczego jest jak jest tzn. co trzeba poprawić, zmienić, co kontynuować, rozwijać, gdzie jest potencjał do rozwoju, jak możemy współdziałać dla sukcesu wspólnego.)

Struktura narzędzia i analiza wyników.

Kwestionariusz ankiety składa się łącznie z 21 pytań, w większości są to pytania zamknięte z podaną kafeateria odpowiedzi. Kluczowe zagadnienia badawcze zawarte w kwestionariuszu odnoszą się do oceny stanu i potencjału rozwojowego firmy, oceny istniejących warunków prowadzenia działalności gospodarczej i planów na przyszłość oraz oceny silnych i słabych stron miasta wraz z identyfikacją kluczowych przedsięwzięć realizowanych w mieście.

Pytania na początku ankiety są swego rodzaju pytaniami metryczkowymi, pozwalają na poznanie branży przedsiębiorstwa, czasu funkcjonowania na rynku, wielkości zatrudnienia, pozycji konkurencyjnej firmy oraz poznania czy firma ma korzenie lokalne. Kolejne pytania koncentrują się na poznaniu zmian jakie zaszły wewnątrz przedsiębiorstwa oraz jakie zmiany są przewidywane w przyszłości. Ocena zagrożeń dla funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz ocena potencjalnych celów działalności pozwala poznać poziom kryteriów wartości w przedsiębiorstwach lokalnych do budowania pozycji konkurencyjnej. Kolejne pytania pozwalają poznać opinię przedsiębiorców na temat ogólnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej w mieście, jak oceniają aktualnie prowadzoną politykę miasta w odniesieniu do wspierania przedsiębiorczości oraz jakie znaczenie dla rozwoju i osiągnięcia sukcesu mają czynniki otoczenia lokalnego miasta.

Badana populacja i dobór próby.

Badanie zostanie zrealizowane wśród przedsiębiorców lokalnych zidentyfikowanych z bazy przedsiębiorców pozostających w gestii lokalnego zasobu (we współpracy z organizacjami przedsiębiorców). Zadaniem zespołu przygotowującego badanie będzie ustalenie potencjalnej bazy lokalnych przedsiębiorców (kontaktów Urzędu Miasta z lokalnymi przedsiębiorcami) oraz kanały dotarcia z ankietą. Kluczowym elementem jest osobiste zaangażowanie burmistrza/prezydenta miasta poprzez dołączenie do ankiety pisma przewodniego zachęcającego przedsiębiorców do udziału w badaniu i zwróceniu uwagi na cel i potrzebę jego przeprowadzenia. Miasta są różne i nie zawsze Urząd dysponuje własną bazą kontaktów z przedsiębiorcami. Wskazane jest podejście elastyczne i przyjęcie założenia, że nie wszystko uda się ustalić na odległość i potencjalne kontakty (baza kontaktowa z przedsiębiorcami) mogą pojawić się w trakcie rozmów z zespołem miejskim i rozpoznaniu lokalnych kontaktów. Ze względu na brak pełnej bazy przedsiębiorców w mieście nie jest możliwe losowanie konkretnej próby reprezentatywnej przedsiębiorców do badania. Wobec takiego uwarunkowania – niniejsze badanie ma charakter sondażu opinii, co także jest uznaną metodą badań społecznych, w podobnych uwarunkowaniach. Im większa będzie grupa przedsiębiorców, którzy odpowiedzą i im bardziej będzie ona różnorodna tym bardziej rzetelnie wyniki tego badania będą oddawały rzeczywistość.

Sposób przeprowadzenia badania i analiza wyników.

Kwestionariusz ankiety będzie dostępny w wersji elektronicznej, na platformie *ZMP badania ankietowe on-line*. Dostęp do ankiety będzie możliwy poprzez wygenerowany link – jeden dla wszystkich respondentów lub druga opcja – mając dostępną bazę adresową firm, dla każdej firmy osobno zostanie wygenerowany unikatowy link do kwestionariusza. Zarówno jedna jak i druga opcja dostępu będzie zabezpieczona nazwą użytkownika (loginem) oraz hasłem dostępu. Możliwe jest również przeprowadzenie badania za pomocą kwestionariusza papierowego, a uzyskane wyniki muszą być wprowadzone do platformy *ZMP badania ankietowe on-line*.

Harmonogram realizacji.

Badanie należy przeprowadzić na początku pracy w mieście jako element etapu diagnostycznego. Cały proces zajmuje 4-5 tygodni

etap 1	czas	Etap 2	czas	etap 3	czas
przygotowanie badania	1	realizacja badania	2-3	opracowanie wyników (raport) i ich omówienie	1

Szanowni Państwo,

przedsiębiorczość jest jedną z tych aktywności, która zapewnia lokalnym środowiskom rozwój w wymiarze zarówno gospodarczym, jak i społecznym. Wzmacnianie przedsiębiorczości na poziomie lokalnym uznaje się za jeden z najskuteczniejszych sposobów zmniejszenia bezrobocia, zatrzymania odpływu mieszkańców do innych ośrodków, szczególnie młodych aktywnych osób. To wszystko sprawia, że przedsiębiorcy są bardzo ważnymi uczestnikami nie tylko życia gospodarczego, ale również społecznego, w znaczącym stopniu stanowiąc o potencjale rozwojowym. Dlatego tak ważne jest wypracowanie profesjonalnych mechanizmów współpracy między sektorem samorządowym i biznesowym. W pierwszej kolejności musimy zidentyfikować obszary współpracy oraz wzajemne oczekiwania. Służą temu informacje uzyskane z niniejszego badania.

Bardzo proszę o udzielenie możliwie dokładnych i przemyślanych odpowiedzi. Ze swej strony zapewniam, że potraktujemy je z należytą powagą i dołożymy wszelkich starań, aby w miarę możliwości uwzględnić je w naszych planach i działaniach. Udział w badaniu jest dobrowolny, a wyniki ankiety całkowicie anonimowe

Z wyrazami szacunku,

.....
Burmistrz Miastowa

Ocena stanu i warunków rozwoju przedsiębiorczości

1. Proszę o wskazanie branży (jednej głównej) Państwa działalności:

Usługi	Handel	Transport	Rolnictwo	Przemysł	Inna (jaka?).....
--------	--------	-----------	-----------	----------	-------------------

2. Kto jest właścicielem / głównym udziałowcem przedsiębiorstwa?

mieszkaniec/mieszkanka miasta	mieszkaniec/mieszkanka innej miejscowości
-------------------------------	---

3. Gdzie znajduje się główna siedziba firmy?

Na terenie miasta	Poza miastem, ale na terenie województwa	W Polsce w innym województwie	Za granicą
-------------------	--	-------------------------------	------------

4. Proszę podać liczbę lat funkcjonowania firmy:

Mniej niż rok	1-5 lat	6-10 lat	11-20 lat	Więcej niż 20 lat
---------------	---------	----------	-----------	-------------------

5. Proszę określić główny rynek, na którym działa Państwa firma:

Lokalny	regionalny	krajowy	międzynarodowy
---------	------------	---------	----------------

6. Proszę określić pozycję rynkową Państwa firmy.

6.1	Nasza firma dopiero buduje pozycję, rozpoczyna działalność
6.2	Nasza firma jest jednym z wielu o podobnym, niewielkim udziale w rynku
6.3	Nasza firma ma znaczny udział w rynku
6.4	Nasza firma posiada dominującą pozycję - kreuje rynek (lider rynku)

7. Proszę podać liczbę zatrudnionych osób w Państwa firmie.

Nie zatrudniam pracowników	1-9	10-49	50-249	250 i więcej
----------------------------	-----	-------	--------	--------------

8. Czy w Państwa firmie zatrudnieni są obcokrajowcy?

TAK	NIE
-----	-----

9. Czy jesteście Państwo zainteresowani zatrudnieniem w firmie obcokrajowców?

Tak	Nie	Nie wiem	Zależy z jakiego kraju by pochodzili
-----	-----	----------	--------------------------------------

10. Czy jesteście Państwo zainteresowani zwiększeniem zatrudnienia w firmie obcokrajowców?

Tak	Nie	Nie wiem	Zależy z jakiego kraju by pochodzili
-----	-----	----------	--------------------------------------

11. Jak Państwa zdaniem w ostatnim roku zmieniła się w firmie:

Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź. Wprowadzone symbole oznaczają 1 – nastąpiło znaczne zmniejszenie/ pogorszenie, 2 – niewielkie zmniejszenie/pogorszenie, 3- utrzymanie się na porównywalnym poziomie, 4 – niewielkie zwiększenie/niewielka poprawa, 5 – znaczne zwiększenie/znaczną poprawa.

11.1	Liczba zatrudnionych pracowników	1	2	3	4	5
11.2	Liczba obsłużonych klientów	1	2	3	4	5
11.3	Liczba kooperantów, dostawców	1	2	3	4	5
11.4	Kondycja finansowa	1	2	3	4	5
11.5	Wartość nakładów inwestycyjnych	1	2	3	4	5
11.6	Pozycja konkurencyjna na rynku	1	2	3	4	5

12. Jak oceniacie Państwo zagrożenia w działalności Państwa firmy

Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź w odniesieniu do wymienionych poniżej kategorii. Wprowadzone symbole oznaczają poziom oceny: 1 – stanowi bardzo duże zagrożenie dla dalszego funkcjonowania mojej firmy 2 – stanowi duże zagrożenie dla funkcjonowania i rozwoju mojej firmy 3 – stanowi małe zagrożenie dla funkcjonowania i rozwoju mojej firmy, 4 - nie odczuwam jako zagrożenia

12.1	Brak lub niewystarczające przygotowanie w rodzinie sukcesora gotowego do przejęcia w przyszłości firmy	1	2	3	4
12.2	Niedostateczna dostępność pracowników	1	2	3	4
12.3	Ograniczona dostępność przestrzeni dla działalności gospodarczej	1	2	3	4

12.4	Deficyt umiejętności zarządczych	1	2	3	4
12.5	Niedostateczne umiejętności współdziałania z innymi przedsiębiorcami	1	2	3	4
12.6	Niedostateczne umiejętności współdziałania z instytucjami otoczenia biznesu i administracji publicznej	1	2	3	4
12.7	Niedostateczna dostępność transportowa i komunikacyjna	1	2	3	4
12.8	Trudności w dostępie do nowych technologii	1	2	3	4
12.9	Niewystarczająca dostępność instytucji publicznych i komercyjnych oferujących usługi pożyczkowe, poręczeniowe, kapitał	1	2	3	4
12.10	Wzrost kosztów działalności gospodarczej (energia, praca, czynsz)	1	2	3	4
12.11	Uzależnienie od ograniczonego popytu i lokalnego rynku zbytu	1	2	3	4
12.12	Wpływ pandemii Covid-19 w najbliższych latach (np. ograniczenie zdolności wytwórczych, zmniejszenie popytu na produkty/usługi firmy zachwianie łańcucha dostaw, zerwanie więzi kooperacyjnych itd.)	1	2	3	4

13. Proszę ocenić Miastowo, jako miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej?

bardzo dobrze	dobrze	ani dobrze, ani źle	dostatecznie	bardzo źle
---------------	--------	---------------------	--------------	------------

14. Jakie znaczenie dla rozwoju Państwa firmy i osiągnięcia sukcesu mają wymienione poniżej czynniki dotyczące otoczenia lokalnego?

Proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź. Wprowadzone symbole oznaczają poziom wpływu wymienionych czynników: 1 – zupełnie nieistotny, 2 – raczej nieistotny, 3 – neutralny, 4 – raczej istotny, 5 – zdecydowanie istotny (kluczowy)

14.1	Dostępność lokalnych ośrodków edukacyjnych i szkoleniowych	1	2	3	4	5
14.2	Odpowiedni poziom świadczonych usług telekomunikacyjnych (m.in. w zakresie telefonii stacjonarnej, komórkowej, dostępu do internetu poprzez łącza szerokopasmowe)	1	2	3	4	5
14.3	Odpowiedni poziom infrastruktury technicznej/logistycznej (dostęp do źródeł energii/gazu/wody, drogi, kolej, lotniska itp.)	1	2	3	4	5
14.4	Odpowiedni poziom infrastruktury społecznej (dostęp do służby zdrowia, instytucje kultury, bazy sportowo-rekreacyjnej)	1	2	3	4	5
14.5	Odpowiedni poziom bezpieczeństwa publicznego	1	2	3	4	5
14.6	Atrakcyjne ceny wynajmu nieruchomości i ich dostępność na tle innych terenów	1	2	3	4	5
14.7	Funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych	1	2	3	4	5
14.8	Napływ kapitału zagranicznego	1	2	3	4	5
14.9	Popyt na towary i usługi oferowane przez Państwa przedsiębiorstwo	1	2	3	4	5

14.1 0	Przychylność społeczności lokalnej wobec Państwa przedsiębiorstwa; dobre relacje ze społecznością lokalną,	1	2	3	4	5
14.1 1	Możliwość kontaktów i współpracy z innymi przedsiębiorcami w ramach zrzeszeń przedsiębiorców (stowarzyszeń zawodowych, izb gospodarczych, fundacji)	1	2	3	4	5
14.1 2	Wsparcie samorządu lokalnego w sytuacjach nadzwyczajnych, (np. w sytuacji pandemii Covid-19)	1	2	3	4	5

15. Czy w świetle obserwowanych ryzyk lub szans w Państwa firmie w perspektywie najbliższych 3 lat rozważana jest możliwość?

15.1	Likwidacja/zawieszenie działalności	TAK	NIE	NIE WIEM
15.2	Utrzymanie dotychczasowego zakresu prowadzonej działalności na obecnym poziomie	TAK	NIE	NIE WIEM
15.3	Zmiana profilu działalności - produktu, usługi	TAK	NIE	NIE WIEM
15.4	Rozszerzenie działalności na aktualnym rynku	TAK	NIE	NIE WIEM
15.5	Wejścia na nowy rynek sprzedaży (ekspansja geograficzna - lokalna lub zagraniczna)	TAK	NIE	NIE WIEM
15.6	Przekazanie firmy (sukcesja, sprzedaż udziałów) i osobiste wycofanie się z biznesu	TAK	NIE	NIE WIEM

16. Czy zamierzacie Państwo w najbliższym czasie wdrożyć w Waszej firmie poniższe rozwiązania?

16.1	Likwidacja/zawieszenie działalności	TAK	NIE	Jeszcze o tym nie myślałem, ale nie wykluczam
------	-------------------------------------	-----	-----	---

16.2	Utrzymanie dotychczasowego zakresu prowadzonej działalności na obecnym poziomie	TAK	NIE	Jeszcze o tym nie myślałem, ale nie wykluczam
16.3	Zmiana profilu działalności - produktu, usługi	TAK	NIE	Jeszcze o tym nie myślałem, ale nie wykluczam
16.4	Rozszerzenie działalności na aktualnym rynku	TAK	NIE	Jeszcze o tym nie myślałem, ale nie wykluczam
16.5	Wejścia na nowy rynek sprzedaży (ekspansja geograficzna - lokalna lub zagraniczna)	TAK	NIE	Jeszcze o tym nie myślałem, ale nie wykluczam
16.6	Przekazanie firmy (sukcesja, sprzedaż udziałów) i osobiste wycofanie się z biznesu	TAK	NIE	Jeszcze o tym nie myślałem, ale nie wykluczam

17. Proszę określić stosunek władz lokalnych do przedsiębiorców i inwestorów lokalnych

bardzo nieżyczliwy	nieżyczliwy	obojętny	życzliwy	bardzo życzliwy
--------------------	-------------	----------	----------	-----------------

18. Czy uważa Pan/Pani, że Miastowo jest dobrym miejscem do życia?

TAK	NIE
-----	-----

19. Co jest silną stroną (atutem), a co słabą stroną (deficytem) Miastowa?

Proszę odnieść się do każdego wiersza zaznaczając odpowiedź w odpowiedniej kolumnie.. Wprowadzone symbole oznaczają 1 – jest silną stroną , atutem miasta, 2 – jest słabą stroną, deficytem miasta 3 – trudno powiedzieć

19.1	Oferty pracy, rynek pracy	1	2	3
19.2	Wysokość zarobków i płac	1	2	3
19.3	Oferta i infrastruktura kulturalna i rozrywkowa	1	2	3
19.4	Oferta i infrastruktura sportowa i rekreacyjna	1	2	3
19.5	Oferta handlowa i usług rynkowych dla mieszkańców i firm	1	2	3
19.6	Oferta usług społecznych (zdrowotnych, opiekuńczych, edukacyjnych)	1	2	3
19.7	Możliwości kontynuowania nauki, kształcenia się	1	2	3
19.8	Warunki do otwarcia i prowadzenia własnej firmy	1	2	3
19.9	Warunki do prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego	1	2	3
19.10	Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznych	1	2	3
19.11	Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni)	1	2	3
19.12	Atrakcyjność turystyczna: przyrodnicza i kulturowa, zabytki	1	2	3
19.13	Bezpieczeństwo	1	2	3
19.14	Wsparcie mieszkańców w sytuacjach nadzwyczajnych, np. w czasie pandemii COVID-19	1	2	3

19.1 5	Lokalne produkty, wyroby, usługi, z czego gmina jest znana	1	2	3
19.1 6	Działania i jakość pracy samorządu lokalnego (Urzędu Gminy)	1	2	3
19.1 7	Jakość i zakres usługi komunalnych (np. woda, gaz, parkingi, śmieci)	1	2	3
19.1 8	Komunikacja i transport zbiorowy	1	2	3
19.1 9	Skomunikowanie z sąsiednimi miejscowościami	1	2	3
19.2 0	Skomunikowanie z większymi miastami	1	2	3
19.2 1	Dostępność i ceny mieszkań	1	2	3
19.2 2	Opinia o gminie i jej mieszkańcach	1	2	3
19.2 3	Relacje międzyludzkie: z sąsiadami, przyjaciółmi, znajomymi	1	2	3
19.2 4	Więzi i tradycje rodzinne	1	2	3
19.2 5	Lokalny patriotyzm, dziedzictwo i historia	1	2	3
19.2 6	Aktywność społeczna i współdziałanie mieszkańców	1	2	3
19.2 7	Możliwość kształcenia uczniów w szkole na terenie gminy w powiązaniu z praktyczną nauką zawodu i możliwością zatrudnienia w Miastowie po skończeniu szkoły	1	2	3

20. Czy zaakceptowałyby/zaakceptowałyby Pan/Pani wydatki z budżetu miejskiego Miastowa, mające na celu przyciągnięcie oraz integrację obcokrajowców chcących osiedlić się na terenie gminy i uzupełnić lokalny rynek pracy?

Tak	Nie	Nie wiem	Zależy z jakiego kraju by pochodzili
-----	-----	----------	--------------------------------------

21. Jakiego rodzaju przedsięwzięcia powinny zostać zrealizowane w Miastowie w pierwszej kolejności?

Proszę wskazać 5 najważniejszych!

- 21.1 Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.
- 21.2 Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki)
- 21.3 Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia
- 21.4 Warunki i wsparcie rozwoju gospodarstw rolnych (doradztwo, gospodarowanie wodą, infrastruktura transportowa itp.)
- 21.5 Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań
- 21.6 Aktywniejsza polityka prorodzinna: realne wsparcie dla rodzin, dzieci, matek (przedszkola, żłobki, itp.),
- 21.7 Podniesienie jakości i poszerzenie oferty usług komunalnych (czystość, woda, odpady komunalne itp.)
- 21.8 Pełniejsze i realne włączenie mieszkańców w procesy planowania, decydowania i zarządzania w sprawach samorządowych
- 21.9 Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury i warunków życia mieszkańców: chodniki, przystanki, parkingi, ścieżki, rowerowe, obiekty sportowe itp.

- 21.1
0 Stworzenie przez samorząd specjalnej oferty dla młodych: stypendia, granty, staże, ulgi, inkubatory, doradztwo zawodowe
- 21.1
1 Poprawa warunków środowiskowych: więcej zieleni, czystość powietrza, jezior, rzek, itd.
- 21.1
2 Zwiększenie atrakcyjności (oferty) turystycznej
- 21.1
3 Lepsza promocja miejscowości i regionu, budowanie marki, prestiżu, dobrych skojarzeń
- 21.1
4 Budowanie lokalnego patriotyzmu, tożsamości, dumy, integrowanie wokół lokalnego dziedzictwa, historii i kultury
- 21.1
5 Poprawa bezpieczeństwa (przestępczość, bezp. drogowego, epidemiologicznego, itp.)
- 21.1
6 Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego
- 21.1
7 Lepsza polityka planowania i zagospodarowania przestrzennego
- 21.1
8 Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna)
- 21.1
9 Dostępność opieki nad osobami starszymi umożliwiająca dzieciom dalsze wykonywanie pracy
- 21.2
0 Budowa domów opieki dla osób nie mogących zaspokajać własnych potrzeb życiowych
- 21.2
1 Stworzenie dodatkowych klas w szkole w celu zaspokojenia popytu na siłę roboczą kreowaną przez lokalne firmy.

Dziękujemy za wypełnienie kwestionariusza!